

Dosarul nr. 2rac-302/17

Instanța de fond: Judecătoria Comrat – V. Hrapacov,

Instanța de apel: CA Comrat – G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov,

DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Ion Druță, Mariana Pitic,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Societatea Comercială „Nicaem- Trans” SRL,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată declarată de către Societatea Comercială „Nicaem- Trans” SRL împotriva Întreprinderii Mixte „Vegfrutis” SRL în procedura falimentului, Societății cu Răspundere Limitată „Basarabia-Agroexport” și Întreprinderii Mixte „Basarabia- Agroexport- Co” SRL privind declararea nulității contractelor de vânzare – cumpărare,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din data de 23 martie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea Comercială „Nicaem- Trans” SRL, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Comrat din data de 01 august 2016,

CONSTATĂ:

Societatea Comercială „Nicaem- Trans” SRL (*în continuare SC „Nicaem-Trans” SRL*) la data de 19 mai 2011 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Mixte „Vegfrutis” SRL și Societății cu Răspundere Limitată „Basarabia- Agroexport” (*în continuare “Basarabia- Agroexport” SRL*) cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare – cumpărare din data de 20 octombrie 2009 a automobilului de model „Mercedes C220 CDI” cu număr de înmatriculare xxxxx la preț de 468531,36 lei. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că pârâtul Î M „Vegfrutis” SRL, datorându-i 97758,85 dolari SUA și cunoscând faptul că reclamantul a inițiat procedura de urmărire forțată a datoriei prin sesizarea instanței de judecată cu acțiune de încasare a datoriei, cu scopul să ascundă bunul și să-l pună în siguranță, fictiv l-a vândut întreprinderii asociate.

La 4 aprilie 2016 reclamantul a suplinit pretențiile cu cerința de a declara nul și contractul de vânzare – cumpărare nr. 07A/12 din 27 iunie 2012, încheiat între SRL „Basarabia- Agroexport” și ÎM „Basarabia- Agroexport-Co” SRL privind vânzarea automobilului de model „Mercedes C220 CDI” cu număr de înmatriculare xxxxx, indicând că în cadrul judecării cauzei, cu scopul ascunderii bunului urmărit, SRL „Basarabia- Agroexport” precum și fondatorul și administratorul ei Serghei

Cimpoeș la 24 noiembrie 2011 au fondat o nouă întreprindere ÎM „Basarabia-Agroexport-Co” SRL, al cărei administrator de asemenea este Serghei Cimpoeș și cui la 27 iunie 2012 în baza contractului de vânzare – cumpărare nr. 07A/12 i-a fost vândut automobilul de model „Mercedes C220 CDI” cu număr de înmatriculare xxxxx.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art.195, 221 Cod Civil.

Prin hotărârea Judecătorei Comrat din data de 01 august 2016 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către SC „Nicaem-Trans” SRL.

Curtea de Apel Comrat prin decizia din data de 23 martie 2017 a respins apelul declarat de către SC „Nicaem- Trans” SRL, a menținut hotărârea Judecătorei Comrat din data de 01 august 2016 (f.d. 79-88, vol. II).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 19 mai 2017 SC „Nicaem- Trans” SRL a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi privind admiterea acțiunii (f.d. 108-111, vol. II).

Recurentul și-a motivat recursul prin faptul că instanța de apel nu a aplicat legea care urma să fie aplicată, interpretând eronat legea, fapt ce a dus la lezarea drepturilor acestuia. Drept confirmare recurenta a indicat că contractele de vânzare - cumpărare din data de 20 octombrie 2009 încheiate între ÎM „Vegfrutis” SRL și „Basarabia - Agroexport” SRL și nr. 07A/12 din data de 27 iunie 2012 încheiate între „Basarabia- Agroexport” SRL și IM „Basarabia- Agroexport- Co” SRL sunt fictive, reieșind din faptul că administratorul tuturor întreprinderilor este una și aceeași persoană Serghei Cimpoeș, care a înstrăinat bunul din patrimoniul persoanei juridice debitoare ÎM „Vegfrutis” SRL întreprinderii – fiice „Basarabia- Agroexport” SRL cu scopul de a micșora patrimoniul și de a se eschiva de la executarea hotărârii, iar „Basarabia- Agroexport” SRL, fiind fondator al IM „Basarabia- Agroexport- Co” SRL, a înstrăinat acesteia bunul urmărit .

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 23 martie 2017, expediată participanților la proces prin intermediul oficiului poștal recepționată de către SC „Nicaem- Trans” SRL la data de 14 aprilie 2017 (f.d. 58, vol. II).

Recursul depus de către SC „Nicaem- Trans” SRL la data de 19 mai 2017 este depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. 2) CPC, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din data de 06 septembrie 2017 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 CPC, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. 1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimați, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat de către SC „Nicaem- Trans” SRL pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că acesta este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel, remiterii cauzei la rejudecare în instanța de apel din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 445 alin.1), lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Obiect al litigiului sunt contractele de vânzare – cumpărare a automobilului „Mercedes C220 CDI” cu număr de înmatriculare xxxxx, proprietate a ÎM „Vegfrutis” SRL. Interesul SC „Nicaem- Trans” SRL față de acest automobil rezidă din datoria ÎM „Vegfrutis” SRL față de SC „Nicaem- Trans” SRL în sumă de 97758,85 dolari SUA, existentă la momentul înstrăinării automobilului și nestinsă la data adresării reclamantului în instanță a prezentei acțiuni.

Din speță rezultă următoarea situație de fapt:

ÎM „Vegfrutis” SRL, fiind exportator de fructe, în perioada anilor 2008-2009 a beneficiat de serviciile SC „Nicaem- Trans” SRL ca transportator, în baza contractului de transport nr.1K din 10 decembrie 2008 și a multiplilor facturi fiscale.

ÎM „Vegfrutis” SRL, neachitând la termen serviciile de transport, a acumulat o datorie față de SC „Nicaem- Trans” SRL în sumă de 84562,23 dolari SUA, penalități și dobânzi de întârziere.

În anul 2009 SC „Nicaem- Trans” SRL a acționat în instanța de judecată ÎM „Vegfrutis” SRL cu acțiune de încasare a datoriei, penalităților, dobânzilor de întârziere în sumă totală de 97758,85 dolari SUA, solicitând tot odată asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor debitorului.

Judecătoria Economică de Circumscripție la 19 octombrie 2009 a admis cererea de asigurare a acțiunii și a aplicat sechestrul asupra bunurilor mobile, imobile ale debitorului în limita valorii acțiunii.(f.d.8)

Prin încheierea executorului judecătoresc nr. 2-978/09 din data de 28 octombrie 2009 în scopul executării încheierii instanței de judecată privind asigurarea acțiunii a fost aplicat sechestrul asupra bunurilor debitorului, inclusiv și a asupra automobilului de model „Mercedes C220 CDI” cu număr de înmatriculare xxxxx (f. d. 9-11, vol. I).

La 28 ianuarie 2010 Judecătoria Economică de circumscripție a adoptat hotărârea privind încasarea de la ÎM „Vegfrutis” SRL în beneficiul SC „Nicaem- Trans” SRL datoria în sumă totală de 97758 dolari SUA.

La data de 11 februarie 2010 executorul judecătoresc, în lipsa unei dispoziții a instanței, a anulat măsura de asigurare aplicată în baza încheierii nr. 2-978/09 din

data de 28 octombrie 2009 pe bunul litigios, motivând că prețul total de estimare a bunurilor depășește valoarea acțiunii.

În urma acțiunilor executorului judecătoresc de ridicare a sechestrului de pe automobilul litigios, la data de 02 martie 2010 unitatea de transport a fost înregistrată pe numele „Basarabia - Agroexport” SRL. Drept temei pentru înregistrarea mijlocului de transport „Basarabia - Agroexport” SRL a prezentat în contractul de vânzare - cumpărare din 20 octombrie 2009, încheiat cu ÎM „Vegfrutis” SRL și factura fiscală din 23 octombrie 2009, acte întocmite după emiterea încheierii instanței de judecată de asigurare a acțiunii. Urmează de menționat că „Basarabia - Agroexport” SRL este fondată de Cimpoeș Serghei (f.d.248), care este și director comercial al ÎM „Vegfrutis” SRL. Ambele întreprinderi au aceeași adresă juridică, la domiciliul lui Cimpoeș Serghei, or. xxxxx (f.d.52, 248)

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Comrat din data de 11 iunie 2010 s-a anulat încheierea executorului judecătoresc din data de 11 februarie 2010, prin care s-a ridicat sechestrul de pe automobilul de model „Mercedes C220 CDI” cu număr de înmatriculare xxxxx.

Tot din speță rezultă că la 16 mai 2011 fondatorul ÎM „Vegfrutis” a depus în instanța de insolvență cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de ÎM „Vegfrutis” SRL. Prin hotărârea Curții de Apel Economice a RM din 29 ianuarie 2011 a fost intentat procesul de insolvență față de ÎM „Vegfrutis” SRL. (f.d.50)

În baza hotărârii respective la inițiativa reprezentantului ÎM „Vegfrutis” SRL prin încheierea judecătoriei Comrat din 23 februarie 2012 a fost suspendat procesul în prezenta speță până la finisarea procesului privind insolvența ÎM „Vegfrutis” SRL (f.d.58)

Tot din speță rezultă că la 24 noiembrie 2011 Cimpoeș Serghei împreună cu alți fondatori, inclusiv cu „Basarabia - Agroexport” SRL au creat întreprinderea „Basarabia – Agroexport- Co” SRL, cu aceeași adresă juridică or. xxxxx, având ca administrator pe Cimpoeș Serghei (f.d.249), iar la 27 iunie 2012 între „Basarabia - Agroexport” SRL, al cărei fondator cu 100% capital statutar este Cimpoeș Serghei și „Basarabia – Agroexport-Co” SRL, al cărei fondator și administrator este de asemenea Cimpoeș Serghei, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a automobilului litigios „Mercedes C220 CDI” cu număr de înmatriculare xxxxx la preț de 441200,36 lei (f.d.161).

Astfel, în perioada când prezentul proces era suspendat, bunul urmărit de către reclamant a fost vândut către “Basarabia – Agroexport-Co” SRL.

Reclamantul a invocat, că din tranzacțiile efectuate este evident faptul că debitorul ÎM „Vegfrutis” SRL cu scopul de a se eschiva de la achitarea datoriei față de SC „Nicaem- Trans” SRL a înstrăinat bunul firmei asociate, unde este fondator și administrator Cimpoeș Serghei.

Potrivit art. 216, 217 alin. (1) - (3), 219 alin. (2) din Codul civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută). Actul juridic poate fi declarat nul, în temeiurile prevăzute de prezentul cod, de către instanța de judecată sau prin acordul părților (nulitate relativă). Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual, iar

instanța de judecată o invocă din oficiu. Nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate. Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă. Fiecare persoană trebuie să restituie tot ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

Conform alin. (1) art. 220 Cod civil, actul juridic sau clauza care contravine ordinii publice sau bunelor moravuri sunt nule.

În conformitate cu alin(1) art.221 Cod civil actul juridic este fictiv în caz, în care este efectuat fără intenția creării consecințelor drepturilor care se predeterminau prin acest act juridic.

Reieșind din circumstanțele expuse, prin prisma prevederilor legale suscitute instanțele urmau să verifice care a fost scopul încheierii actelor juridice supuse contestării în speța dată, care a fost adevăratul motiv de a înstrăina bunul în cadrul procesului judiciar de urmărire a datoriilor față de ÎM „Vegfrutis” SRL, dacă nu cumva debitorul a urmărit scopul micșorării patrimoniului său pentru a nu achita datoriile către creditor.

Prin prisma interesului urmărit instanța de recurs nu se poate expune asupra valabilității contractelor de vânzare-cumpărare din motiv că ÎM „Vegfrutis” SRL se află în proces de insolvență. Potrivit încheierii instanței de insolvență din 18 iunie 2014 a fost validată creanța SC „Nicaem- Trans” SRL în sumă de 17818.06 dolari SUA, rezultată din hotărârea Judecătorei Comrat nr. 2e-50/2012 din 03.03.2014 (f.d.40)

În prezenta speță în cadrul ședinței din 23 martie 2017 în instanța de apel administratorul SC „Nicaem- Trans” SRL M. Marcoci a declarat că datoria actuală a ÎM „Vegfrutis” SRL față de SC „Nicaem- Trans” SRL este de 17000 dolari SUA (f.d.74). Astfel, nu este clar care sunt datoriile reale ale ÎM „Vegfrutis” SRL față de SC „Nicaem- Trans” SRL și prin ce se argumentează interesul SC „Nicaem- Trans” SRL de a declara tranzacțiile de vânzare-cumpărare a automobilului nule.

Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Prin urmare, instanțele urmează să verifice, dacă datoria rezultată din hotărârea Judecătorei Economice de circumscripție din 28 ianuarie 2010 privind încasarea de la Î. M „Vegfrutis” SRL în beneficiul SC „Nicaem-Trans” SRL a sumei de 97758 dolari SUA a fost stinsă fie în cadrul procesului de insolvență, fie în afara procesului, or numai existența datoriei respective ar motiva interesul reclamantei în declararea nulității contractelor de înstrăinare a automobilului litigios „Mercedes C220 CDI” cu număr de înmatriculare xxxxx, care au avut loc anume în perioada apariției acestei datorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că omisiunea menționată nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SC „Nicaem- Trans” SRL, a casa integral decizia Curții de Apel Comrat din 23 martie 2017 și a restitui pricina spre rejudecare.

Luând în considerație că în Curtea de Apel Comrat nu poate fi format un alt complet de judecători pentru a rejudeca cauza, ea urmează a fi remisă pentru rejudecare la Curtea de Apel Cahul.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvabilitate urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, totodată respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art.444, art. 445 alin. 1, lit. c) 445 alin. 3 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Societatea Comercială „Nicaem- Trans” SRL.

Se casează decizia Curții de Apel Comrat din data de 23 martie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecară declarată de către Societatea Comercială „Nicaem- Trans” SRL împotriva Întreprinderii Mixte „Vegfrutis” SRL în procedura falimentului, Societății cu Răspundere Limitată „Basarabia - Agroexport” și Întreprinderii Mixte „Basarabia – Agroexport - Co” SRL privind declararea nulității contractelor de vânzare – cumpărare cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Ion Druță

Mariana Pitic

Luiza Gafton

Maria Ghervas